

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Mfv.III.10.575/2013/3.szám

A Kúria a dr. Törőcsik és Társa Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Törőcsikné dr. Király Katalin ügyvéd által képviselt felperesnek a jogtanácsos által képviselt Országos Egészségbiztosítási Pénztár alperes ellen társadalombiztosítási határozat felülvizsgálata iránt a Szolnoki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon 2.M.385/2011. szám alatt megindított és másodfokon a Szolnoki Törvényszék 4.Mf.20.099/2013/9. számú ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen az alperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a Szolnoki Törvényszék 4.Mf.20.099/2013/9. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárás illetékét a magyar állam viseli.

I n d o k o l á s

Az alperes 2011. május 25. napján kelt ... számú és ... ügyszámú fizetési meghagyásával kötelezte a felperest F. M. biztosított 2010. július 5. napján bekövetkezett balesetével összefüggésben felmerülten egészségbiztosítási ellátások megtérítése címén 1.303.142 forint egészségbiztosítási ellátási költség, valamint 37.951 forint összegű kamat megfizetésére.

A felperes a munkaügyi bírósághoz benyújtott keresetében a fizetési meghagyás hatályon kívül helyezését kérte arra tekintettel, hogy a baleset bekövetkezésében felelősség nem terheli. A baleset kivizsgálásakor a dolgozó maga is elismerte, hogy a baleset kizárólag önhibájából következett be, mivel a rendelkezésre álló

fadobogót nem használta, hanem felállt a gép talapzatára, ahonnan lecsúszott. Munkavédelmi oktatásban részesült, ezen belül arra is kioktatták, hogy milyen feltételek mellett lehet a munkát végezni. Amennyiben a sérült a megfelelő technológia alapján végezte volna a gépen való javítást, úgy a baleset elkerülhető lett volna. Törvénysértő gyakorlat a munkáltatónál nem alakult ki.

Az alperes a kereset elutasítását kérte arra való tekintettel, hogy a sérült dolgozónak abban a munkafolyamatban, amelyben balesetet szenvedett, kellő rutinja nem volt. A technológiai utasítás a fadobogó kötelező használatát nem tartalmazta. A dobogó használatával a baleset elkerülhető lett volna. Kellő betanítás, kioktatás és az ellenőrzés elmulasztása miatt következett be a baleset. A felperes a munkához szükséges védőlábbelit a sérült részére nem biztosította.

A Szolnoki Munkaügyi Bíróság a 2.M.385/2011/20. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Indokolásában megállapította, hogy az alperes a fizetési meghagyással jogszerűen kötelezte a felperest a 2010. július 5. napján bekövetkezett balesettel összefüggésben felmerült egészségbiztosítási ellátási költség és kamatai megfizetésére a kötelező egészségbiztosításról szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (továbbiakban: Ebtv.) 67. § alapján, mivel a bekövetkezett baleset nem kizárólag a sérült egészségvédő óvórendszabály sértő magatartása következtében keletkezett.

A felperesi fellebbezés folytán eljáró Szolnoki Törvényszék a 4.Mf.20.099/2013/9. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és az alperes ... ügyszámú fizetési meghagyását hatályon kívül helyezte. Az első fokon eljáró bíróság által megállapított tényállást a másodfokon eljáró bíróság - a lefolytatott kiegészítő bizonyítási eljárás alapján - módosította és kiegészítette. A törvényszék az Ebtv. 67. § rendelkezésében és KK 25. számú állásfoglalásában foglaltak szerint vizsgálta, hogy az alperesi fizetési meghagyás alapját képező, munkavédelmi szabályszegések - a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Mvt.) 42. §, 50. §, 54. § rendelkezéseibe foglalt kötelezettségszegések - megvalósultak-e. Nem volt vitás, hogy a baleset közvetlen oka az volt, hogy a sérülést szenvedett F. M. nem stabil testhelyzetben végezte a munkáját, amikor a gép talapzatára fellépett. A baleset dobogó vagy létra használatával elkerülhető lett volna. A peres felek között vita csupán abban volt, hogy a sérült munkavégzésének ezen módja mire vezethető vissza, a sérült ismereteinek hiányára, a munkavédelmi oktatás hiányosságára, vagy a munkáltatónál kialakult szabálytalan gyakorlatra. A törvényszék álláspontja szerint sem a tanúk vallomása, sem az igazságügyi szakértői vélemény alapján nem volt megállapítható, hogy a felperes a bekövetkezett balesetben bármilyen módon közrehatott volna, a balesetet kizárólag a sérült szabálytalan munkavégzése okozta.

Az ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, kérve a másodfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, az elsőfokú ítélet hatályban tartását. Álláspontja szerint a másodfokú ítélet súlyos anyagi jogi szabálysértéseket tartalmaz. A törvényszék nem állapított meg olyan eljárási és anyagi jogi szabálysértéseket sem az alperesi fizetési meghagyásban, sem az elsőfokú ítéletben, amelyek az elsőfokú ítélet megváltoztatását indokolták volna. Az alperes fenntartotta a bírósági eljárás során tett nyilatkozatait, kiemelve, hogy a szakvélemény alaptalan és jogszabályellenes megállapításokat tartalmaz az Mvt. 42. §, 50. § és 54. § (1) bekezdés rendelkezéseihez képest. Idézte a tanúk és a sérült közigazgatási eljárásban tett vallomásait, illetőleg az iratok között fellelhető „Karbantartási munkák munkavédelmi szabályai” és a „Munkavédelmi oktatási tematika” című dokumentumok előírásait. Ezen túlmenően reagált az elsőfokú ítélet indokolási részében foglaltakra a festékkopással kapcsolatosan, végül utalt a Kúria Mfv.III.10.084/2012/5. számú ítéletében, a KK 25. számú és KK 29. számú állásfoglalásában írtakra.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem megalapozatlan az alábbiak szerint.

Az alperes a jogszabálysértést tartalmánál fogva lényegében abban jelölte meg, hogy a törvényszék a rendelkezésre álló bizonyítékokat, a munkavédelmi szakértői megállapításokat, az abban fellelhető ellentmondásokat nem a Pp. 206. § (1) bekezdés szerint mérlegelte, így téves következtetés alapján hozta meg döntését.

A Kúria mindenképp utal arra, hogy a felülvizsgálati eljárás keretében a bíróság mérlegelési körébe tartozó kérdés nem vizsgálható és nincs lehetőség a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére és értékelésére. A felülvizsgálat csak arra szorítkozhat, hogy a mérlegelés körébe vont adatok, tények értékelésénél nincs-e nyilvánvalóan helytelen következtetés. A Pp. 206. §-a szerinti szabad bírói mérlegeléssel megállapított tényállás felülvizsgálata - ha az nem iratellenes vagy logikátlan - nem lehet eredményes, a felülvizsgálati eljárásban ugyanis felülmérlegelésnek nincs helye.

Az alperes határozatát az Ebtv. 67. § (1) bekezdésére alapozta. E rendelkezés szerint a foglalkoztató köteles megtéríteni az üzemi baleset vagy foglalkozási megbetegedések miatt felmerült egészségbiztosítási ellátást, ha a baleset vagy megbetegedés annak a következménye, hogy ő vagy megbízottja a reá nézve kötelező munkavédelmi szabályokban foglalt kötelezettségének nem tett

eleget, illetőleg ha ő, vagy alkalmazottja (tagja) a balesetet szándékosan idézte elő.

A fenti rendelkezés alkalmazását illetően a KK 25. számú állásfoglalás kimondja, hogy a társadalombiztosítási szerv a munkáltatóval szemben nem léphet fel megtérítési igénnyel, ha a balesetelhárító vagy egészségvédő óvórendszabályt vagy óvóintézkedést kizárólag maga a balesetet szenvedett munkavállaló mulasztotta el. Az óvórendszabály elmulasztása objektív jellegű, megvalósul ha a munkáltató vagy megbízottja a balesetelhárító vagy egészségvédő óvórendszabályt nem tartotta meg, vagy az óvóintézkedést elmulasztotta. Ha ennek folytán, ezzel okozati összefüggésben baleset történt, nincs jelentősége a munkáltató megtérítési kötelezettsége szempontjából annak, hogy maga a sérült is közrehatott a baleset bekövetkezésében.

Az alperes a perben nem bizonyította, hogy a balesetet az okozta volna, hogy a munkáltató balesetelhárító, vagy egészségvédő óvórendszabályt vagy óvóintézkedést mulasztott el, illetve hogy a munkavédelmi szabályokba foglalt kötelezettségének ne tett volna eleget.

F. M.sérült az üzemi balesetéről akként nyilatkozott, hogy a baleset kizárólag az ő hibájából következett be. Volt fadobogó, de nem használta. A sérült a közigazgatási eljárás során, majd a bírósági eljárás során is akként nyilatkozott, hogy rutinfeladatnak tekintette a munkát, ezért nem keresett fadobogót és eszébe sem jutott ilyet keresni. Elmondta: nem akart kétszer felmenni a gépre, ezért mindkét keze foglalt volt. Amikor le akart jönni a gépről, megbillent és így történt a baleset. A könyökével akart megtámaszkodni, de nem volt párkány, így az ablaküvegbe esett bele. Naponta többször volt ellenőrzés, a munkavédelemre a felperes nagy hangsúlyt fektetett. Arra nem emlékezett, hogy a dobogó használatáról kapott-e oktatást. Azt azonban elmondta, hogy ugyan munkavédelmi eszközt nem kapott, de saját acélbetétes bakancsát használta. A meghallgatott tanúk egybehangzóan nyilatkoztak arról, hogy nem volt gyakorlat gép talpazatáról dolgozni, az oktatáson figyelmeztették a dolgozókat a dobogó használatára. A sérült tudott a létráról, dobogóról, tudta, hogy a munkafolyamatot dobogóról kellene végezni, az erre vonatkozó oktatást megkapta, azt is megmutatták számára, hogy ha a munkához létrát vagy dobogót kell használni, akkor azt hol találja. A munkavédelmi szakértő akként nyilatkozott, hogy védőruházat nem volt szükséges, megfelelő bakancs esetén is bekövetkezett volna a baleset. Az oktatott és írott anyag megfelelt a jogszabályoknak. A baleset oka az volt, hogy a sérült által végzett módon a munkavégzés nem volt biztonságos. Akár dobogóval, akár létrával a munka biztonságosan elvégezhető, és a baleset is elkerülhető lett volna.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében lényegében a bizonyítékok szabad mérlegelését támadta.

A Pp. 206. § (1) bekezdése értelmében a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak az egybevetése alapján állapítja meg, a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli és meggyőződése szerint bírálja el.

A Pp. 270. § (1) bekezdése értelmében a Kúriától jogszabálysértésre alapítottan lehet a jogerős ítélet felülvizsgálatát kérni. Anyagi jogi és eljárásjogi szabályok megsértése egyaránt alapot adhatnak a felülvizsgálati kérelem előterjesztésére, azonban ha olyan eljárásjogi szabálysértés nem történt, amely az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatással lett volna, a meghozott határozatot hatályában fenn kell tartani. Ha tehát a törvényszéki ítélet tényállása iratellenesen került volna megállapításra vagy okszerűtlen, logikai ellentmondást tartalmazó módon történt volna a bizonyítékok mérlegelése, akkor az eljárási jogszabálysértés megállapítható lett volna. Ilyenre azonban a felülvizsgálati kérelmében az alperes nem hivatkozott. Nem állapítható meg jogszabálysértés, ha a felülvizsgálati kérelem, mint a perbeli esetben is a bizonyítékok szabad mérlegelését támadja.

Miután jelen eljárás során a törvényszék a Pp. 206. § szerinti mérlegelési jogkörében eljárva hozta meg döntését, s a tényállás megállapítása során a bizonyítékokat mérlegelte, mérlegelése pedig okszerű, ezért a Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján az ítéletét hatályában fenntartotta.

A felperesnek a felülvizsgálati eljárás során költsége nem merült fel, ezért a Kúria a döntéshozatalt a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján mellőzte.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült illetéket az állam viseli az illetékről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdésének h) pontja értelmében.

Budapest, 2014. július 2.

Dr. Zanathy János s.k. a tanács elnöke, Dr. Farkas Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Magyarfalvi Katalin s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

kúriai tisztviselő